

разлика от Каравелов и Хитов младежите от БРК гледали прекомерно оптимистично на ситуацията и на събранието си взели решение за съвсем скорошно въстание в България само месец след това, през септември, а на Хитов определили главната задача за прехвърляне на голяма чета - според протокола от събранието "от 500-1000-2000 и повече юнаци българи", а от Влашко да бъдат изпратени 1-2-3 или повече чети "от неопределено число юнаци", като за вторите се предвиждало да бъде повикан от Русия Ф. Тотю. Затова Хр. Ботев спешно заминал за Одеса. Но и там замислите на БРК не се уреждали веднага и той фактически останал на страна от подготовката и самото въстание. И П. Хитов, който се завърнал в Сърбия веднага след събранието, не можел да участва в работата на БРК, която въсъщност взел изяло в свои ръце Ив. Драсов.

Прибръзнатото решение за съвсем скорошно въстание - фактически без никаква подготовка - не предвиждало време за такава. Нереалистични и недобре обмислени били решенията и за емигрантските чети. Относно толкова многото неизвестни доброволци - от 500 до 2000 от Сърбия и неопределен брой от Румъния, където новите ръководители се намирали от години, би трябвало да знаят, че за по-малко от месец събирането и подготовката на чета е невъзможно, както и несъобразяването с неяснотата за очакваната война на Сърбия и на бързото разширяване и масовизиране на Херцеговинското въстание, свидетелстват и за неопитността на инициаторите, и за неопровданите им надежди за автоматично решаване на големия брой задачи на предполагаемите въстаници и доброволци за четите, и за неоправданата им самонадеяност, и в крайна сметка - безотговорност за толкова важно и решаващо начинание.⁷⁵ И ако за Ботев поетичното смесване на желаното и очакваното с действително възможното било обяснимо и неизбежно до голяма степен, особено и поради неосъществената му поетична мечта през и след 1868 г. да мине с чета в България,⁷⁶ то за другите нови водачи с по-продължителен или по-кратък практически опит в организаторската работа на БРЦК тази революционна припряност и недомисленост показват единствено, че претенциите им да поведат революционното движение по нов път не отговарят на личните им качества и възможности.

Явно П. Хитов се е опитал и сега, както при други случаи но напразно, да убеди новите си другари как трябва да се постъпи, какво е нужно да се подгответи в България и сред емиграцията, какви са международните обстоятелства и т.н. След като те не се вслушали в съветите му, обявили въстанието "без да се състави какъв да е план" по негови думи. Това провалило и намеренията на войводата да мине с чета, но откъм Румъния, защото знаел, че Сърбия няма да допусне засега това да стане през нейната граница.⁷⁷ Позициите му от спомените му и от други извори в такъв смисъл са безспорно ясни.

Както сам пише, той бил "ядосан" от своя и общия неуспех и огорчен от несправедливите обвинения, че не минал поради страх от турците и се заканил да не участва повече "с подобни хора" и не искал да чуе за "комитетски работи", явно визирали злополучния "млад" комитет - БРК.